

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

NAPOTKI ZA REŠEVANJE TESTA TEORETIČNEGA DELA VOZNIŠKEGA IZPITA

Tretja, dopolnjena izdaja

Pripravil: mag. Borut Boc

September 2026

Vsebina

1	Uvodne informacije	2
2	Potek reševanja testa	3
2.1	Vstop v reševanje testa	3
2.2	Reševanje testa.....	3
2.3	Oddaja testa, njegov ogled in seznanitev z rezultatom.....	6
3	Značilnosti testa in testnih nalog.....	9
3.1	Naključni vrstni red odgovorov	9
3.2	Enaka vprašanja in različni odgovori	10
3.3	Enaka slika, različna vprašanja ali odgovori.....	10
3.4	Okvirne ali točne vrednosti	12
3.5	Risbe in fotografije	13
3.6	Testne naloge, skupne vsem kategorijam	15
3.7	Pomen besed, kot sta posebej in posebno.....	16
3.8	Besedilo testnih nalog	17
4	Ravnanje kandidata v primeru težav pri reševanju testa	21
4.1	Ravnanje med reševanjem testa	21
4.2	Ravnanje po oddaji testa	21
4.3	Ravnanje v primeru tehničnih težav.....	22
5	Sklep	23

1 Uvodne informacije

Teoretični del voznškega izpita ima številne prednosti pred praktičnim delom. V celoti poteka tako, kot je bil zasnovan in ni odvisen od prometnega okolja, v katerem se opravlja, spleta okoliščin in subjektivnih odločitev ocenjevalca. Preverjanje je lahko kompleksnejše, bolj raznoliko in predvidljivo. To omogoča uporaba sodobnih računalniških orodij, s katerimi se lahko tudi približa praktičnemu delu izpita in pri tem ohrani vse prednosti oblikovanja poljubnih situacij. Omogoča dodajanje različnih vsebin, simuliranje kakršnih koli prometnih okoliščin in različne načine opravljanja izpita.

Trenutno je v banki približno 2500 testnih nalog (vprašanj s pripadajočimi odgovori), od katerih jih je 1200 iz splošnih vsebin, ki so, z nekaj izjemami, namenjene vsem kategorijam voznškega izpita. Ostale testne naloge so razporejene med posamezne voznške kategorije. Za kategorijo B je takšnih testnih nalog malo več kot 400.

Za uspešno reševanje testa je seveda potrebno znanje in razumevanje predpisanih vsebin. Da pa se lahko znanje in razumevanje učinkovito vnovčita, je koristno (če ne kar nujno), poznati tudi značilnosti elektronskega testa in testnih nalog ter samega poteka opravljanja izpita. Temu so namenjeni napotki, namigi in priporočila, zapisani v tem priročniku.

Aplikacija, ki je namenjena pripravi na voznški izpit in je dosegljiva preko <https://teorija-cpp-priprava.gov.si>, je glede vseh značilnosti, opisanih v tem priročniku, povsem enaka tisti, ki se uporablja na voznškem izpitu, le njen izgled je malce drugačen. Vsem, ki se pripravljate na voznški izpit, priporočamo, da ste pri reševanju testov v omenjeni aplikaciji pozorni na vse, na kar bomo opozorili v nadaljevanju. To so podrobnosti, ki lahko na koncu odločajo o uspehu na izpitu.

2 Potek reševanja testa

Postopek opravljanja teoretičnega dela izpita lahko razdelimo na prijavo v aplikacijo in vstop v reševanje testa, njegovo reševanje in oddajo ter ogled rešenega testa in seznanitev z rezultatom izpita.

2.1 Vstop v reševanje testa

Za začetek reševanja testa kandidat v vnosno polje s pomočjo tipkovnice vpiše uporabniško ime in geslo, ki ju dobi na začetku izpita. Uporabniško ime je sestavljeno iz števil, geslo pa iz kombinacije malih črk in številke.

Navodila kandidatu za vstop v opravljanje izpita za vozniški izpit

1. Korak: Potrebna je prijava v sistem z uporabniškim imenom in geslom, ki sta zabeležena na spodnjem delu lista. V primeru napačnega vnosa uporabniškega imena ali gesla vam sistem javi napako: 'Neveljavna prijava, poskusite znova,' zato je potrebno še enkrat vpisati natančne vstopne podatke.
2. Korak: Kandidat s klikom na sliko na ekranu vstopi v reševanje izpitne pole.
3. Korak: Kandidat klikne na gumb: 'Vstop v izpitno polo'.
4. Korak: Na ekranu se prikaže pripravljena elektronska izpitna pola za reševanje.

1. Ime in Priimek

EMŠO: xxxxxxxxxxxxxx

Kategorija: C

Uporabniško ime: **407** Geslo: **d r t m d 7**

Slika 1: Primer lista z navodili za vstop v reševanje testa

2.2 Reševanje testa

Test se rešuje tako, da se z miško klikne na besedilo izbranega odgovora ali na izbirno polje pred njim.

Kako ravnate kot udeleženec cestnega prometa?

Pravilna sta dva odgovora ali več.

☐ Vozim karseda počasi.

☒ Ravnam tako, da poteka promet nemoteno.

☐ Nikoli nikogar ne prehitim.

☒ Vozim umirjeno.

Slika 2: Pravilni odgovor lahko označimo tudi s klikom na besedilo, ne le na polje pred njim

Pri vprašanjih, ki imajo samo en pravilen odgovor, ima izbirno polje pred odgovori obliko kroga. Če se odgovor izbere, nato pa premisli, se enostavno klikne na drug odgovor.

Kaj označuje ta prometni znak?

☒ Neposredno bližino razpršene poselitve, ob kateri poteka cesta. ✓
☐ Naselje, skozi katero poteka cesta.
☐ Ime ceste v naselju.

Primer 1: Vprašanje, ki ima samo en pravičen odgovor

Pri vprašanjih, ki imajo dva pravilna odgovora ali več, aplikacija na to opozori z besedilom, izpisanim nad ponujenimi odgovori. Pri takšnih vprašanjih (pravilna sta najmanj dva odgovora, lahko pa tudi vsi), imajo izbirna polja pred odgovori obliko kvadrata. Ko se označi izbrani odgovor kot pravičen, se v kvadratu izriše kljukica. Če želimo pri teh vprašanjih spremeniti izbiro odgovora, moramo za izbris kljukice ponovno klikniti na odgovor oz. izbirno polje, v katerem je kljukica.

V katerih naštetih primerih pride v poštev vožnja v pripravljenosti na zaviranje?

Pravilna sta dva odgovora ali več.

☒ Pred nepreglednim križiščem. ✓
☒ Pri približevanju skupini otrok ob vozišču. ✓
☒ Pred prehodom za pešce, ob katerem so pešci. ✓

Primer 2: Vprašanje, ki ima več pravičnih odgovorov

Kljub opozorilu se zgodi, da kandidat označi samo en odgovor namesto vseh pravičnih. Bolj kot to, da kandidat ni pozoren na značilnosti takšnih testnih nalog, je problem, da na hitro klikne, zgreši kvadratega ali besedilo odgovora in takoj nadaljuje z naslednjo testno nalogo. Če se to zgodi pri odgovoru na vprašanje z enim pravičnim odgovorom, ostane okvirček v navigaciji po testu na desni strani zaslona brez sivega polnila in tudi pred oddajo je kandidat opozorjen na to, da ni odgovoril na vsa vprašanja. Spodaj je

primer, ko kandidat ni odgovoril na 35. vprašanje, pri 37. vprašanju, ki ima več pravih odgovorov, pa je označil samo en odgovor. Na neodgovorjeno vprašanje je opozorjen tako v navigaciji kot na seznamu vprašanj pred oddajo testa, na nepopoln odgovor, za kar se dobi nič točk, pa ne.

Kadar moramo vozilo ustaviti zaradi okvare, ga ustavimo:

☐ Šele na servisu.

☐ Na prometnem pasu za vožnjo v nasprotno smer.

☐ Na sredini vozišča.

☐ Če je le mogoče izven vozišča.

NAVIGACIJA PO IZPITNI POLI

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40					

Končaj poskus ...

V katerih naštetih primerih ne smete uporabljati zadnjih meglenk?

Pravilna sta dva odgovora ali več.

☐ Kadar za menoj ni nobenega vozila.

☐ Kadar vozim po avtocesti.

☒ Kadar vozi za menoj na majhni razdalji drugo vozilo.

☐ Kadar sem prvi v koloni vozil.

NAVIGACIJA PO IZPITNI POLI

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40					

Končaj poskus ...

34		Odgovor shranjen
35		Ni še odgovorjeno
36		Odgovor shranjen
37		Odgovor shranjen
38		Odgovor shranjen
39		Odgovor shranjen
40		Odgovor shranjen

Nazaj na reševanje

Izpitno polo morate oddati najkasneje do torek, 26. maj 2020, 15:23 :

Oddaj izpitno polo

Primer 3: Povratna informacija v primeru neodgovorjenega vprašanja in v primeru nepopolnega odgovora

Testne naloge z več pravih odgovori torej terjajo pri označevanju pravih odgovorov dodatno zbranost in skrbnost.

Med reševanjem izpitne pole se lahko posamezna vprašanja tudi preskakujete in se nanje vračate kasneje. Vprašanja, na katera bi se radi še vrnili, se lahko označijo z zastavico.

Slika 3: Ukaz, s katerim si vprašanje označimo za nadaljnje delo

V primeru, da se na vprašanja ne odgovarja po vrstnem redu, je to, na katera vprašanja je bilo že odgovorjeno in na katera še ne, najlažje spremljati v navigaciji po izpitni poli, ki se nahaja na zgornji desni strani zaslona. Odgovorjena vprašanja imajo sivo ozadje, neodgovorjena pa belo.

Slika 4: Navigacija po izpitni poli

Pri vprašanjih, ki so bila označena za nadaljnje delo (da bi se nanje odgovorilo kasneje ali izbrani odgovor še enkrat preverilo), je v desnem zgornjem kotu rdeča zastavica.

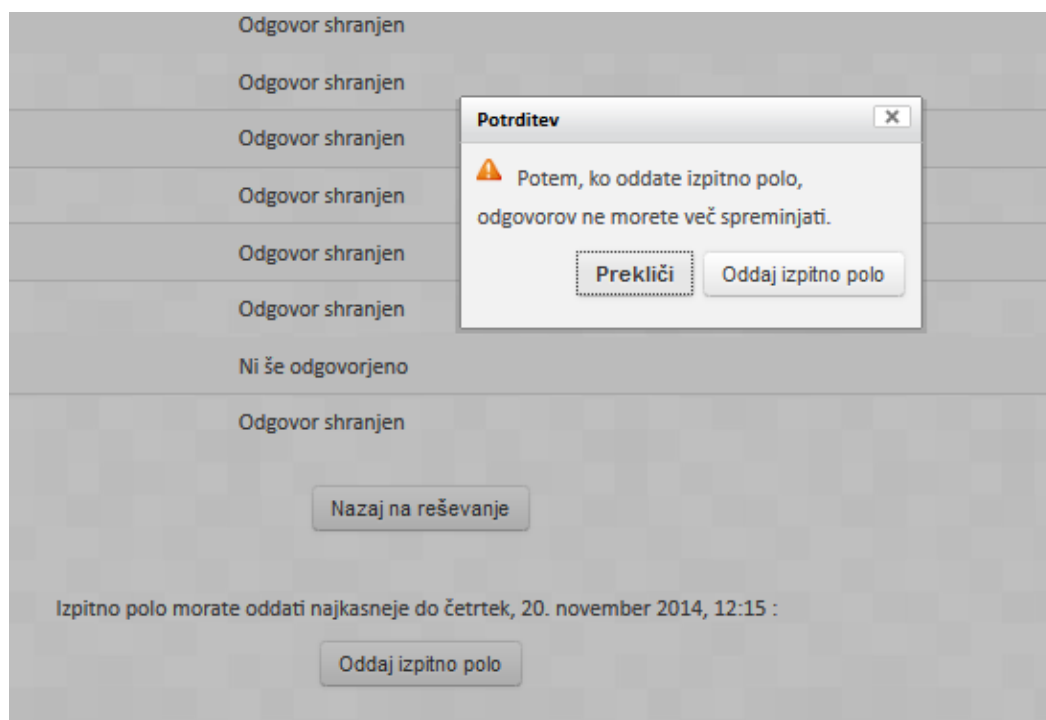
2.3 Oddaja testa, njegov ogled in seznanitev z rezultatom

Ko se konča z reševanjem, se klikne na ukaz Končaj poskus. Na zaslonu se izpiše seznam vseh vprašanj in besedilo, iz katerega je razvidno, na katera vprašanja je oz. ni odgovorjeno in katera so bila z zastavico označena za nadaljnje delo (isto, kar lahko vidimo tudi v prikazu Navigacija po izpitni poli, le v drugačni obliki).

19	Odgovor shranjen
20	Odgovor shranjen
21	Odgovor shranjen
22	Ni še odgovorjeno
23	Odgovor shranjen
24	Odgovor shranjen
25	Odgovor shranjen
26	Odgovor shranjen
27	Odgovor shranjen
28	Odgovor shranjen
29	Odgovor shranjen
30	Odgovor shranjen
31	Odgovor shranjen

Slika 5: Seznam, s katerega je razvidno, ali je bilo odgovorjeno na vsa vprašanja

Lahko se vrne na reševanje ali pa test dokončno odda. Ko se klikne na ukaz za oddajo testa, aplikacija opozori, da je to dokončno in odgovorov ne bo več mogoče spreminjati.

Slika 6: Opozorilo, da po oddaji testa odgovorov ne bo več mogoče spreminjati

Po oddaji se lahko test pregleduje, ne izve pa se še rezultata.

Aplikacija različno označuje pravilne in napačne odgovore, v odvisnosti od tega, ali ima vprašanje en ali več pravih odgovorov. Vedno pa se pravilni odgovor oz. pravilni odgovori izpišejo v okvirju z rumenim polnilom.

Pri vožnji v katerih od naštetih vremenskih pogojev zaradi varnosti povečamo razdaljo do vozila pred sabo?

Pravilna sta dva odgovora ali več.

☐ Ob oblačnem vremenu. ✗

☒ V dežju. ✓

☐ Ob bleščanju zaradi nizkega sonca. ✓

☒ V megli. ✓

Pravilni odgovor je: V megli., V dežju., Ob bleščanju zaradi nizkega sonca.

Slika 7: V okvirju z rumenim polnilom so vedno izpisani pravilni odgovori

Ko ocenjevalec na svojem računalniku pridobi rezultat, ga kandidatu sporoči ustno. Obenem se pozitivni rezultat vpiše v evidenčni karton vožnje.

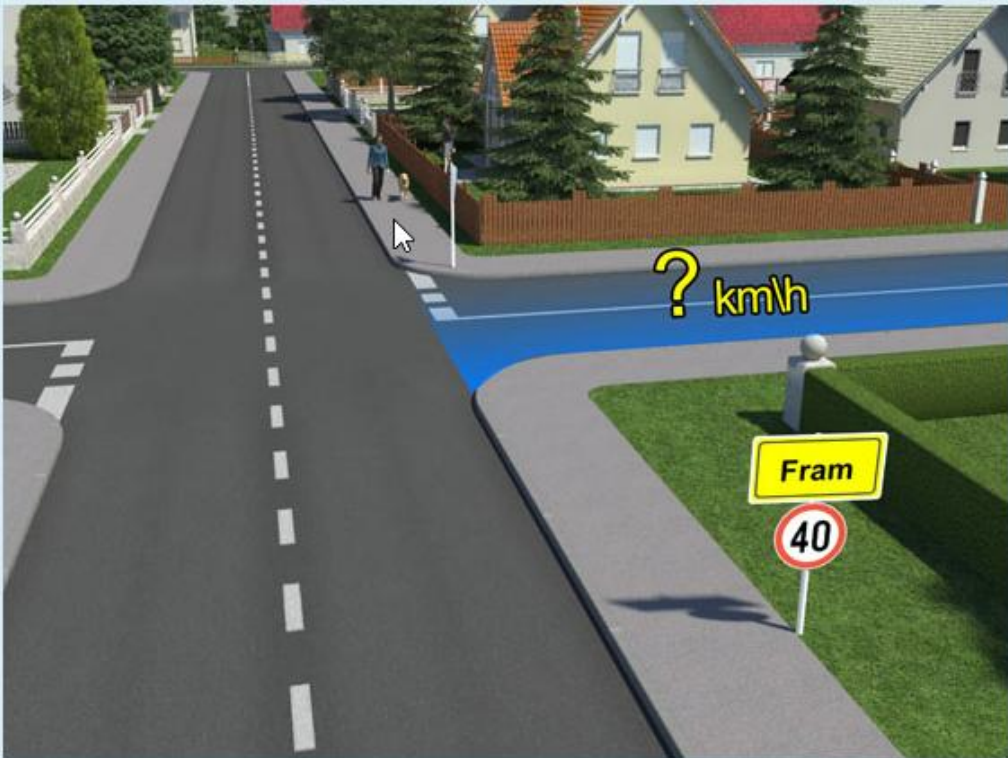
3 Značilnosti testa in testnih nalog

Poznavanje značilnosti testa in testnih nalog tistemu, ki jih pozna, povečuje možnosti, da uspešno vnovči svoje znanje. Velja tudi obratno. Tistemu, ki jih ne pozna, se lahko zgodi, da izpita ne opravi, čeprav ima potrebno znanje. V nadaljevanju so predstavljene nekatere takšne ključne značilnosti.

3.1 Naključni vrstni red odgovorov

Aplikacija pri posameznem vprašanju vsakokrat naključno izbere vrstni red odgovorov. Namen tega je odvrčanje od učenja odgovorov na pamet na podlagi vizualizacije pozicije pravilnega odgovora pri posameznem vprašanju. Izjema od tega pravila so testne naloge, kjer bi to lahko upravičeno vodilo kandidata v izbiro napačnega odgovora. Takšni primeri testnih nalog so, kadar je dobro, da je vrstni red odgovorov usklajen z značilnostmi slike in kadar so v odgovorih vrednosti, ki so v tem primeru vedno razporejene enako, bodisi naraščajoče, bodisi padajoče.

Na križišču boste zavili na desno. S kakšno najvišjo hitrostjo boste lahko nadaljevali vožnjo?

☐ 40 km/h.

☐ 50 km/h.

☐ 60 km/h.

Primer 4: Primer testne naloge, pri kateri so ponujeni odgovori vedno v istem vrstnem redu

Druge testne naloge s stalnim vrstnim redom odgovorov so še na naslednje teme:

Kateri prometni znak?

Znak pod A
Znak pod B
Znak pod C

Koncentracija alkohola

0,0 g/kg
0,5 g/kg
0,8 g/kg

Časovna obdobja ali starosti

3 leta	65 let	80 ur	Pred prvo registracijo.
5 let	70 let	90 ur	Šest mesecev po prvi registraciji.
7 let	80 let	96 ur	Eno leto po prvi registraciji.

Mere in mase

12 m	3,5 t	Na najmanj 1/2 svoje dolžine.
15 m	5 t	Na najmanj 3/4 svoje dolžine.
16,5 m	7,5 t	Na najmanj 5/6 svoje dolžine

3.2 Enaka vprašanja in različni odgovori

Obstajajo tudi testne naloge, ki imajo povsem enaka ali skoraj enaka vprašanja in različne odgovore. Pri reševanju testa je zato pomembno, da se vedno skrbno prebere vse ponujene odgovore.

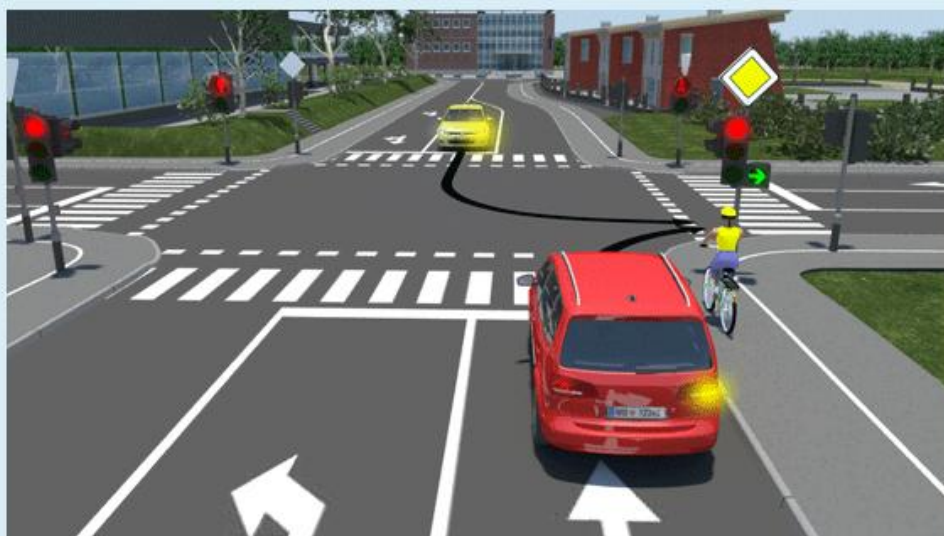
Kaj od naštetega je lahko razlog, da vas med vožnjo spregleda voznik osebnega avtomobila? a. Vožnja v mrtvem kotu njegovih vzvratnih ogledal. b. Vožnja na povečani varnostni razdalji. c. Vožnja po desni strani desnega smernega vozišča.	Kaj od naštetega je lahko razlog, da vas med vožnjo spregleda drug voznik motornega vozila? a. Uporaba zaščitnih oblačil živih barv. b. Vožnja na povečani varnostni razdalji. c. Prehitra vožnja.
--	--

Primer 5: Testni nalogi za kategorijo A z zelo podobnim vprašanjem.

3.3 Enaka slika, različna vprašanja ali odgovori

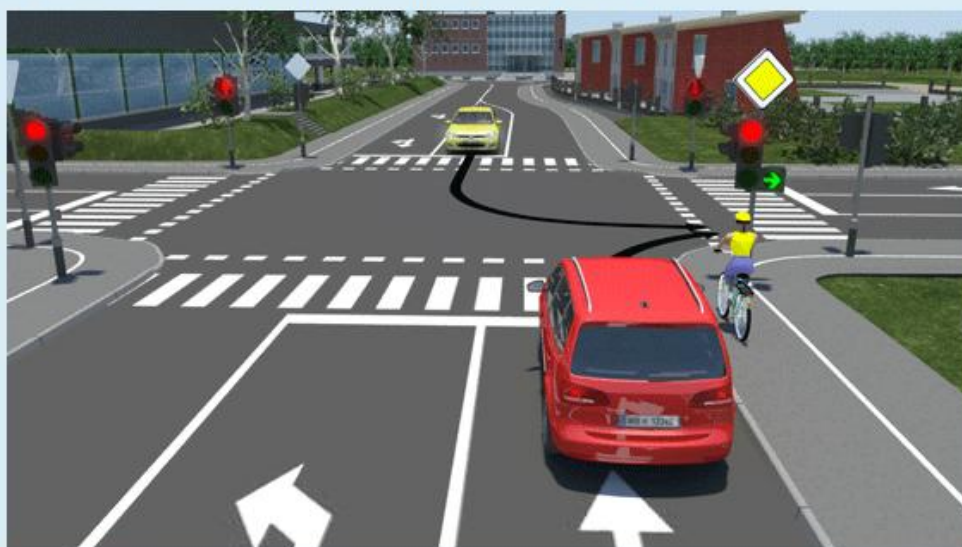
Več različnih testnih nalog ima lahko enako sliko. Razlog za to je čisto pragmatičen. Na isto tematiko je običajno več različnih vprašanj in če ni potrebe po različnih slikah, se uporabi ista in izogne pridobivanju različnih slik na isto temo.

Ali imata voznik rumenega osebnega avtomobila in kolesar prednost pred voznikom rdečega osebnega avtomobila?

- ☐ Da, oba.
- ☐ Ne, nobeden od njiju.
- ☐ Samo voznik rumenega osebnega avtomobila.
- ☐ Samo kolesar.

Ali sme voznik rdečega osebnega avtomobila prevoziti križišče?

- ☐ Da.
- ☐ Ne.
- ☐ Da, vendar za rumenim osebnim avtomobilom.
- ☐ Da, vendar za kolesarjem.

Primer 6: Dve testni nalogi z enakima slikama in različnim besedilom

3.4 Okvirne ali točne vrednosti

Kadar se sprašuje po določenem podatku, ki je natančno predpisan, se točno takšen podatek nahaja tudi v pravilnem odgovoru.

Koliko traja skrajšani tedenski čas počitka?

☐ Vsaj 24 ur.

☐ Vsaj 30 ur.

☐ Vsaj 48 ur.

Primer 7: Testna naloga za kategorije C, CE in D, kjer morajo biti navedeni podatki povsem točni

Kadar se sprašuje po vrednosti, ki ne izhaja neposredno iz predpisa, so napačne vrednosti vedno dovolj napačne, da jih kandidat s pričakovanim znanjem ne more zamenjati s pravo vrednostjo. Pri takšnih vrednostih je tudi poudarjeno, da so zgolj okvirne ali pa so zapisane v določenem razponu (od – do).

Kolikšno razdaljo bi prevozil voznik, ne da bi imel pogled usmerjen na cesto, če bi pri hitrosti 50 km/h bral SMS-sporočilo in bi ob pogledu na besedilo na njem zadržal pogled za tri sekunde?

☐ Približno 25 metrov.

☐ Približno 40 metrov.

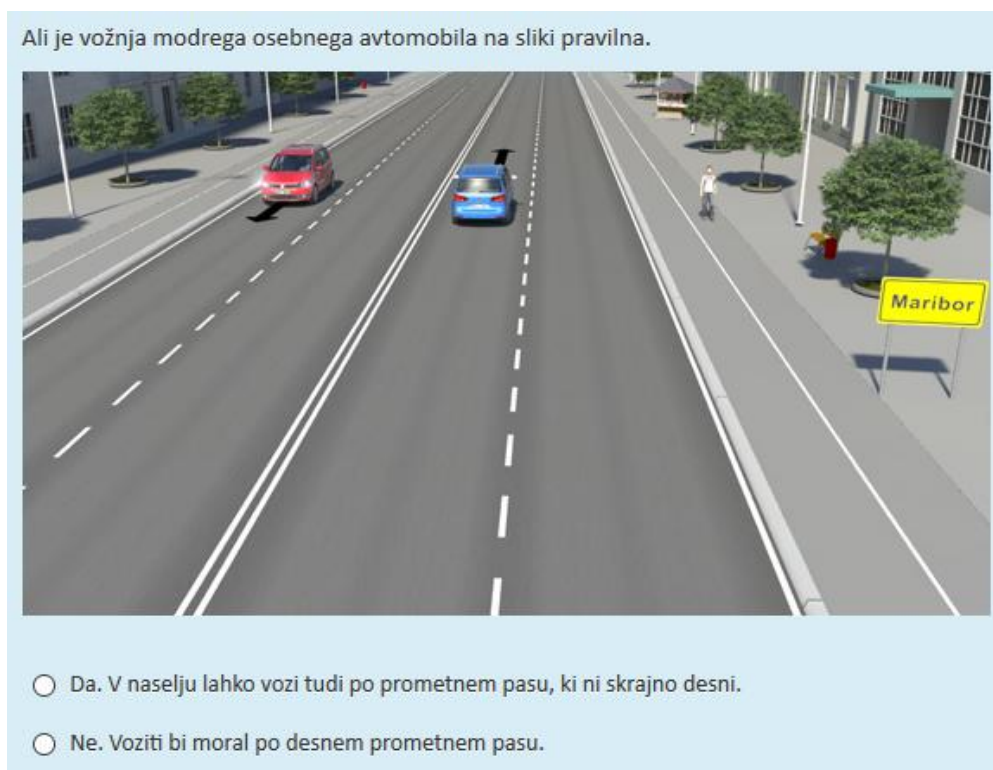
☐ Približno 60 metrov.

☐ Približno 100 metrov.

Primer 8: Testna naloga, pri kateri so navedene približne vrednosti

3.5 Risbe in fotografije

Za ves slikovni material se uporablja enoten izraz, in sicer slika. Računalniško izdelane risbe imajo prednost v tem, da se lahko z njihovo uporabo predstavi praktično kakršna koli situacija. Po drugi strani te risbe ne vključujejo vrsto podrobnosti realistične slike (fotografije), ki jih lahko povežemo z dejanskim razvojem dogodkov. Zaradi tega se ob risbah običajno sprašuje po pravilih in temeljnih dejstvih o vožnji in je njihov pomen simbolen. Spodaj je primer takšne simbolne ponazoritve, kjer želimo ugotoviti le to, ali kandidat ve, po katerem prometnem pasu se sme ali mora voziti na cestah z več prometnimi pasovi v oziroma zunaj naselja.

Primer 9: Simbolno prikazana situacija na računalniško izdelani risbi

Še posebej pomembno je upoštevati dejstvo, da gre pri risbah za simbolni prikaz, kadar se odgovarja na vprašanja o prednosti na križiščih. Na teh risbah se vsi udeleženci cestnega prometa nahajajo neposredno pred vstopom na križišče, ne glede na to, ali imajo prednost (in lahko vozijo) ali je nimajo (in morajo pustiti mimo druge udeležence cestnega prometa). Vozniki koles, mopedov in motornih koles so prikazani v gibanju (nihče nima nog položenih na tla) in s pogledom, usmerjenim naravnost naprej. Na spodnji sliki si lahko ogledamo tak simbolni prikaz situacije na križišču. Če bi šlo za fotografijo resnične situacije, bi mopedist imel vsaj eno nogo položeno na tla in verjetno usmerjen pogled proti nam.

Po katerem vrstnem redu boste udeleženci cestnega prometa prevozili križišče?

- ☐ Jaz, voznik mopeda, kolesar.
- ☐ Kolesar in voznik mopeda hkrati, nato jaz.
- ☐ Kolesar, jaz, voznik mopeda.
- ☐ Voznik mopeda, kolesar, jaz.

Primer 10: Slika, na kateri sta tako kolesar in mopedist videti v gibanju, čeprav ima le eden od njiju prednost pred nami.

Ne glede na kategorijo vozniškega izpita je v primerih, v katerih je na sliki kandidat v vlogi voznika, na risbi viden obris armaturne plošče.

Kaj boste vi in voznik osebnega avtomobila upoštevala pri vožnji čez križišče?

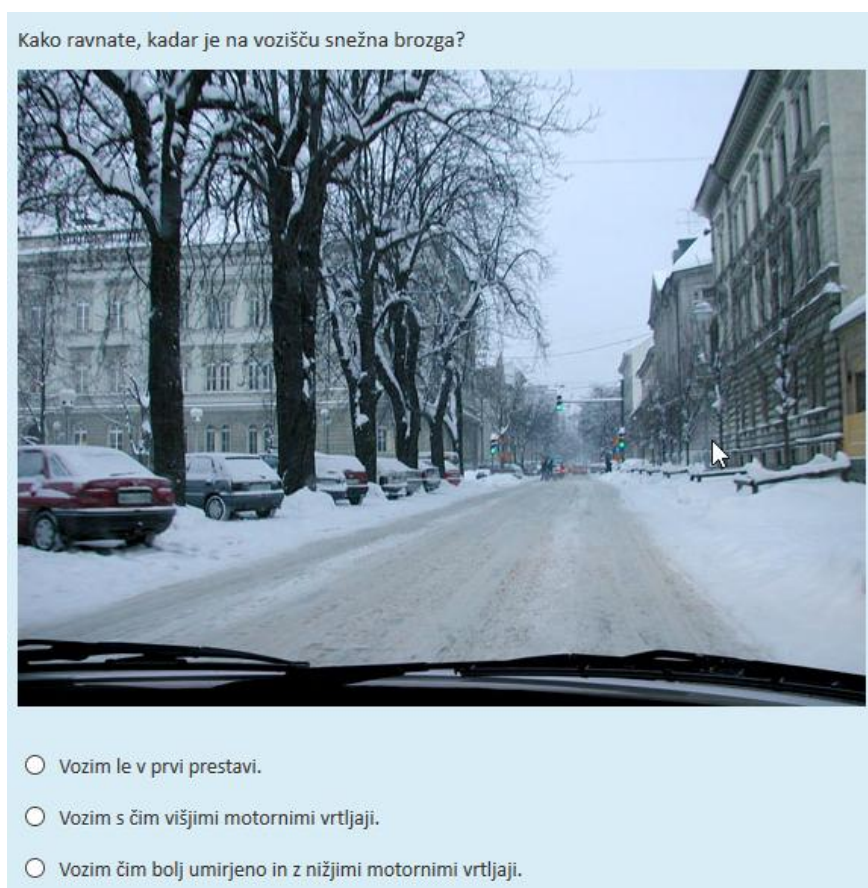

Pravilna sta dva odgovora ali več.

- ☐ Prometni znak prednostna cesta.
- ☐ Luči na semaforju.
- ☐ Desno pravilo.
- ☐ Pravilo srečanja.

Primer 11: Prikaz pogleda z oči voznika na risbi

Na fotografiji je v tem primeru viden spodnji rob vetrobranskega stekla.

Primer 12: Prikaz pogleda z oči voznika na fotografiji

Fotografije, v nasprotju z risbami, prikazujejo realistične situacije, točno takšne, kot jih je z njih mogoče razbrati. Če s fotografije ni mogoče razbrati dinamike gibanja prikazanih udeležencev cestnega prometa, se predpostavi običajna dinamika.

3.6 Testne naloge, skupne vsem kategorijam

Vse elektronske pole imajo točno določeno stalno strukturo. V izpitni poli se do vključno 28. testne naloge (pri kategoriji AM do 26. ter pri kategorijah F in G do 22.) vprašanja nanašajo na vsebine, skupne vsem kategorijam. Želja je bila, da so za čim večje število skupnih vsebin tudi testne naloge skupne. Na ta način se občutno zmanjša obseg dela pri spremembi, dodajanju in izločanju testnih nalog ter tudi omogoči boljši pregled nad njimi. Pri teh testnih nalogah naj se kandidat zato ne obremenjuje s podrobnostmi vozil kategorije, za katero opravlja izpit, kot so na primer njihova velikost, dinamika in okretnost, saj tovrstne značilnosti niso predmet spraševanja. Če na primer kandidat opravlja voziški izpit za kategorijo AM, se pri spodnji fotografiji ne bo spraševal, ali bi se z mopedom na zoženem delu dalo srečati z vozilom iz nasprotne smeri, pač pa bo na situacijo gledal povsem splošno, kar pomeni, da bo počakal in spustil vozilo iz nasprotne smeri mimo.

Primer 13: Fotografija, uporabljena pri testnih nalogah za vse kategorije

Posebnosti, zaradi katerih kakšno vprašanje nikakor ne gre skupaj z vsemi kategorijami, so bile že upoštevane. Zaradi tega je bilo potrebno za vsako kategorijo ločeno obravnavati cele tematike, kot so na primer vožnja v odnosu do okolja, parkiranje, obračanje, zimske razmere in prevoz tovora. Da bi bilo čim več testnih nalog univerzalnih, so se iskale različne rešitve. Ena od njih je, da vprašanje ne postavlja kandidata v vlogo voznika, pač pa sprašuje o tem, kako v takšnih okoliščinah ravna (kateri koli) voznik dvoslednega vozila. Na tem mestu naj omenimo, da testne naloge, ki se nanašajo na uporabo varnostnih utripalk in so skupne vsem kategorijam, vključujejo tudi kategorijo A. Varnostne utripalke za motorna kolesa so sicer le opcija in niso obvezne, so pa vse bolj samoumevni sestavni del naprav pri tej kategoriji vozil. Smo pa ravno zaradi enoslednih vozil morali predruščiti ali premestiti drugam testne naloge, ki sprašujejo po postavitvi varnostnega trikotnika.

Pri testnih nalogah, ki so skupne kategorijama AM in A, je na slikah bodisi mopedist bodisi motorist. Pri tej skupini testnih nalog se uporabljata izraza enosledno vozilo in voznik enoslednega vozila, ki sta skupna obema kategorijama.

3.7 Pomen besed, kot sta posebej in posebno

Pri testnih nalogah sta večkrat uporabljeni besedi »posebej« in »posebno«, največkrat v besednih zvezah posebej paziti in biti posebej pozoren, sicer pa tudi kot voziti posebej previdno, posebna skrb, posebna nevarnost, posebej značilno, posebej oteženo idr. V vseh teh primerih se vprašanja in trditve nanašajo na okoliščino ali ravnanje, ki ni običajno ali izstopa kako drugače. Kadar so na primer udeleženci cestnega prometa otroci, morajo v skladu z enim od načel cestnega prometa drugi udeleženci nanje posebej paziti. Seveda morajo paziti tudi na vse ostale udeležence cestnega prometa, vendar se v primeru spraševanja po tistih, ki terjajo posebno skrb, vprašanje ne nanaša na njih. Odgovori, ki vključujejo udeležence, ki zahtevajo »samo« običajno pazljivost, v tem primeru niso pravilni.

Spodaj je primer testne naloge, kjer bo voznik, ki na križišču zavija, seveda pozoren tudi na dogajanje za sabo, torej na ravnanje voznika, ki vozi za njim. Ker s slike ni razvidno, da bi ta voznik počel kar koli neobičajnega, mu glede tega ni treba posvečati posebne pozornosti. Posebno pozornost pa zahteva kolesar, ki vozi po kolesarski stezi v napačni smeri, saj to predstavlja posebne (netipične) okoliščine.

Voznik belega osebnega avtomobila na križišču želi zaviti na levo. Na kaj mora biti v tej situaciji še posebej pozoren?

- ☒ Na kolesarja, ki vozi v napačni smeri.
- ☐ Na to, da čim prej prevozi križišče.
- ☐ Na vozila, ki vozijo za njim.

Primer 14: Pravilno razumevanje izraza posebej

3.8 Besedilo testnih nalog

Ob vpeljavi opravljanja izpita s pomočjo računalnika se je delalo na tem, da bi testne naloge temeljito opisale okoliščine, o katerih je govora. Kasneje se je ugotovilo, da je to kandidatu bolj v breme kot v pomoč, saj po nepotrebnem obremenjuje njegovo pozornost in zbranost. Zaradi obširnih vprašanj in odgovorov mu lahko uide bistvo in tudi reševanje testa kot celote je bolj naporno.

Na izpit prihajajo osebe, ki so se za to pripravljale v šoli vožnje, s pomočjo literature, aplikacije za pripravo na izpit, virov, ki so na voljo itd. Določena dejstva so jim zato jasna (ali bi jim vsaj morala biti) in ne potrebujejo posebnega opisovanja in pojasnjevanja, kot če bi na primer želeli, da test reši naključna oseba. Za primer si pogledajmo dve testni nalogi. Prva sprašuje po tem, kje je prepovedano obračati. Če bi bilo to vprašanje namenjeno naključni osebi, da se preveri njeno zdravorazumsko razmišljanje, bi bilo dobro natančneje opredeliti pojem »na ozkih cestah«, saj imajo glede tega lahko različni ljudje različne predstave. Ker pa gre za določbo predpisa, tega ni treba posebej pojasnjevati. To, da se zadeva pravilno prikaže in pojasni, je naloga šole vožnje in literature za pripravo na izpit.

Na katerih naštetih prometnih površinah je obračanje prepovedano?

Pravilna sta dva odgovora ali več.

- ☒ V predoru.
- ☐ Na pokritem parkirišču.
- ☒ Na ozkih delih cest.
- ☒ Na nepreglednih delih cest.

Primer 15: Izražanje brez nepotrebnih opisov (1)

Drug primer obravnava vpliv majhnih koncentracij alkohola v organizmu na ravnanje voznika. Lahko bi se vnela razprava, kaj so to majhne koncentracije in ali imajo res kakšen negativni vpliv na voznika, a je ta tematika obravnavana v gradivu, ki je objavljeno na spletni strani javne agencije. Tam je pojasnjeno, da gre za koncentracije, ki jih pri preverjanju psihofizičnega stanja voznika zazna indikator alkohola. Kdor torej pozna vsebino gradiva, ve, za kakšne koncentracije gre in tudi to, kakšen vpliv imajo na ravnanje voznika. Vsaka obširnejša razlaga bi pomenila nepotrebno obremenjevanje besedila. Bila bi le potuha tistim, ki o stvari nimajo znanja, pač pa o njej le bolj ali manj uspešno ugibajo.

Označite pravilne trditve glede vpliva majhnih koncentracij alkohola na ravnanje voznika?

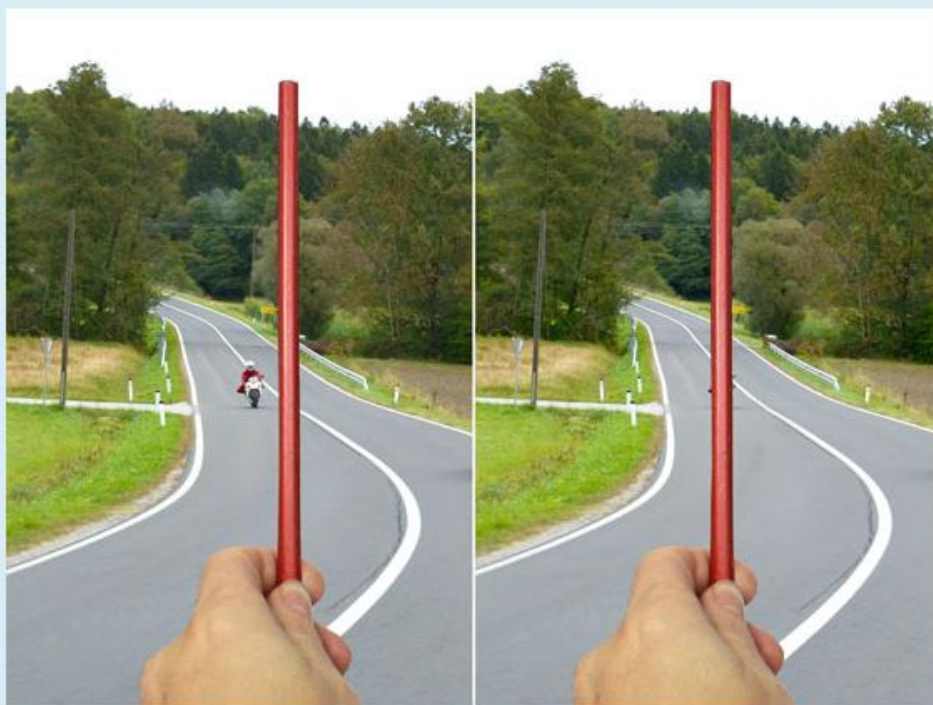
Pravilna sta dva odgovora ali več.

- ☒ Pri majhnih koncentracijah je večina bolj sproščena in dobrovoljna ter si upa več kot sicer.
- ☒ Že pri majhnih koncentracijah so prizadete funkcije zavesti, kot so presojanje, razsodnost in samoobvladovanje.
- ☐ Majhne koncentracije imajo nepomemben vpliv.
- ☐ Najpogostejša posledica majhnih koncentracij sta agresivno obnašanje in depresivnost.

Primer 16: Izražanje brez nepotrebnih opisov (2)

Tudi v primerih, ko je mogoče določene informacije pridobiti s slike, se izogiba njihovem nepotrebemu ponavljanju še v vprašanju in odgovorih. Kot primer si pogledajmo Testno nalogo za kategorijo A. Če bi hoteli v pravilnem odgovoru še z besedami natančno opisati to, kar ponazarja slika, bi postal težje berljiv in razumljiv. V takšnem primeru bi šel odgovor nekako tako: »(Slika ponazarja) dejstvo, da je čelna silhueta motornega kolesa z voznikom tako ozka, da jo zlahka skrije našemu pogledu že razmeroma majhna ovira, ki jo predstavlja svinčnik v iztegnjeni roki opazovalca.

Kaj ponazarja slika?

- ☒ Da je čelna silhueta motornega kolesa z voznikom tako ozka, da jo našemu pogledu zlahka skrije že razmeroma majhna ovira.
- ☐ Poenostavljen način ugotavljanja dolžine odseka ceste, na katerem se ob dežju zadržuje voda.
- ☐ Način, s katerim si lahko voznik pomaga pri oceni primerne varnostne razdalje.

Na javni agenciji smo zbrali tudi nekaj izrazov, katerih pomena kandidati pri reševanju testov večkrat ne razumejo. V točki 4.1 je pojasnjeno, v kakšnem primeru in na kakšen način lahko pomen kakšnega izraza pojasni ocenjevalec na izpitu. V primeru, da je poznavanje izraza sestavni del tega, kar se s testno nalogo sprašuje, potem kandidatu njegovega pomena ne more razložiti.

Cilj je, da bi bil jezik v testnih nalogah preprost. Ker pa morajo biti testne naloge zapisane tudi jedrnato, brez obširnih opisov, biti natančno in nedvoumno formulirane ter uporabljati predpisane strokovne izraze, se določenim besedam in besednim zvezam ni mogoče izogniti. V nadaljevanju so primeri izrazov, po pomenu katerih kandidati pogosto sprašujejo ocenjevalce na izpitu:

- Aquaplaning (akvaplaning),
- defenzivna vožnja,
- dezen,
- elementi aktivne varnosti,
- elementi pasivne varnosti,
- galerija (kot cestni objekt),
- hlodovina (kategoriji C, CE),
- homologacija,
- makadamska površina (cesta),
- mavec (mavec za imobilizacijo zlomljene okončine),
- monotono,
- nadvoz,

- napere (pri motornem kolesu oz. kolesu z motorjem),
- napotek,
- navkreber,
- oglasni pano,
- onesnaženo vozišče,
- oprto (na vlečno vozilo),
- oprtnica (kot priprava za omejevanje gibanja pri pritrdjevanju tovora – kategorije BE, C in CE),
- podvoz,
- posteljica (v zvezi s prevozom otrok v vozilu),
- preudarno,
- prevoj,
- psihoaktivne snovi,
- razsodno (razsodnost),
- sočasno,
- uvideven,
- viadukt,
- vožnja (voziti) s spremljevalcem,
- vzmetenje,
- zadrževalni sistem,
- zagozda (kategorije BE, C, CE),
- zaseg vozila,
- zožitev.

4 Ravnanje kandidata v primeru težav pri reševanju testa

Med opravljanjem izpita se lahko pojavijo nejasnosti ali tehnične težave z aplikacijo ali delovno postajo (računalnikom). V tem primeru se kandidat obrne na ocenjevalca, ki sta prisotna na izpitu.

4.1 Ravnanje med reševanjem testa

Včasih kdo potrebuje pomoč pri pravilni izpeljavi postopka prijave, reševanja ali oddaje testa. V takem primeru se mirno in brez zadržkov obrne na prisotna ocenjevalca.

Tudi v primeru, da kandidat med reševanjem testa potrebuje pojasnilo glede kakšne testne naloge, se obrne na ocenjevalca, ki vodita izpit. Pojasnijo se mu lahko stvari, ki ne predstavljajo znanj, ki se od njega pričakujejo ali se po njih v testni nalogi celo neposredno sprašuje. Če bi kandidat v primeru spodnje testne naloge spraševal, kdo je voznik začetnik, se mu seveda takšnega pojasnila ne more dati. Če pa bi npr. vprašal, katere so ne kategorizirane ceste, bi se mu to lahko pojasnilo, čeprav bi z vprašanjem pokazal, da pravilnega odgovora ne pozna ali vsaj ni gotov glede njega.

Kaj vsebuje program dodatnega usposabljanja voznikov začetnikov?

Pravilna sta dva odgovora ali več.

- ☐ Vadbo varne vožnje na avtocestah in hitrih cestah.
- ☒ Vadbo varne vožnje na vadbeni površini.
- ☒ Skupinsko delavnico o varnosti cestnega prometa in psihosocialnih odnosih med udeleženci cestnega prometa.
- ☐ Vožnjo odličnosti na ne kategoriziranih cestah.

Če je le mogoče, naj si kandidat testno nalogo, pri kateri potrebuje določeno pojasnilo, označi z zastavico in postavi vprašanje, ko odgovori na ostala vprašanja. Ob koncu izpita je običajno v prostoru manj kandidatov in postavljanje vprašanj zato manj moteče za tiste, ki test še rešujejo.

4.2 Ravnanje po oddaji testa

Ko kandidat odda test, naj si ogleda testne naloge, pri katerih je odgovoril napačno. Izpit ni namenjen temu, da bi se razlagalo, kateri je pravilni odgovor in zakaj je temu tako. Tudi ni na razpolago časa, da bi se to lahko izpeljalo. Ne glede na to pa se pojasni in razloži vsak primer, pri katerem kandidat meni, da je odgovoril pravilno, aplikacija pa je njegov odgovor označila kot napačnega ali kako drugače ugovarja posamezni testni nalogi. Pretehta se vse argumente, ki jih kandidat navede in zaradi katerih bi njegov odgovor lahko bil pravilen.

Tako kot nobena stvar tudi banka testnih nalog ni popolna. Kljub večkratnemu pregledovanju in razmeroma dolgemu obdobju uporabe so še vedno lahko prisotne takšne in drugačne slabosti. Če drugega ne, ni mogoče predvideti, kako točno bo posamezna testna naloga učinkovala, kakšne asociacije bo privabila, v kakšen vzorec razmišljanja bo vodila itd., ko se bodo z njo soočili kandidati, torej tisti, ki jim je namenjena. Nestrinjanja se lahko rešujejo samo takoj po koncu izpita, ko si kandidat pogleda napačne odgovore in se seznani z oceno. Zakon o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16, 67/17, 21/18 – ZNOrg in 43/19) ne predvideva formalnega ugovora zoper oceno teoretičnega dela izpita, pač pa le zoper oceno

izpitne vožnje, kjer je ocena pogojena tudi s spletom okoliščin in subjektivno presojo ocenjevalca. Zaradi tega je pomembno, da se vse morebitne nejasnosti ali nestrinjanja razrešijo takoj po končanem izpitu, pred zapustitvijo prostora, v katerem se je opravljal izpit.

4.3 Ravnanje v primeru tehničnih težav

V primeru tehničnih težav na teoretičnem delu voznškega izpita lahko kandidat, če oceni, da je vse skupaj zanj preveč moteče, prekine z opravljanjem izpita in se mu brezplačno določi nov termin za opravljanje izpita. V tem primeru se počaka, da aplikacija po preteku 40 minut sama zaključi test in nato uredi vse potrebno za take primere. Če želi, določi kandidatu nov termin javna agencija, lahko pa to uredi tudi sam na upravni enoti. Zahtevo za prekinitev izpita mora kandidat izraziti pred oddajo testne pole in ne morda po tem, ko ugotovi, da je bil neuspešen!

5 Sklep

Priprava kakovostne banke testnih nalog je zahtevna in kompleksna naloga. Ne glede na izurjenost sestavljavcev in morebitno (teoretično gledano) popolno sestavljeno testno nalogo njeno pravo vrednost pokaže šele uporaba pri opravljanju izpita ali pri reševanju testov v aplikaciji za pripravo nanj. Težko je namreč predvideti, kako bodo testne naloge učinkovale, ko se bodo z njimi soočali tisti, ki so jim namenjene, in ne le tisti, ki jih ustvarjajo in pregledujejo. Zato vsako pripombo, ki jo prejmemo, obravnavamo z vso resnostjo, ne glede na to, kdo jo izrazi, če je le dovolj konkretna, da omogoča lociranje problema. Najbolj uporabne so informacije iz prve roke, to je od kandidatov za voznike in tistih, ki delajo z njimi, torej učiteljev predpisov in učiteljev vožnje. Morebitne pripombe se pošljejo na:

vozniski.izpiti@avp-rs.si